

ARIE VELDHUYZEN VAN ZANTEN:

‘Bollen blijven belangrijk b

In 2012 bestaat Royal Van Zanten 150 jaar. Geen reden om uitgebreid terug te blikken, vindt directeur Arie Veldhuyzen van Zanten. Wel een mooi moment om aan te geven waar het bedrijf nu staat en welke toekomst er voor de veredeling in de sierteelt is weggelegd. En de bloembollen? Die blijven van belang.

Tekst: Arie Dwarswaard
Foto: René Faas

De naam Veldhuyzen van Zanten is al meer dan 150 jaar verbonden met de bloembollensector. In 1862 legde Gerrit Veldhuyzen van Zanten de basis voor het huidige bedrijf Royal Van Zanten, maar zijn vader Rutgerd was in 1822 de grondlegger van een nog groter aantal ondernemingen binnen de bloembollenbranche. Daarvan bestaat Royal Van Zanten nog steeds, en dat bedrijf bestaat volgend jaar anderhalve eeuw. Daarmee is dit bedrijf het oudste nog bestaande bloembollenbedrijf. En daarmee is wat Arie Veldhuyzen van Zanten betreft ook wel genoeg tijd aan de historie besteed. “Over de eerste 125 jaar is door A.M. Hulkenberg een prima boek geschreven. Daar staat alle historie in. Bij dit jubileum blikken we enigszins terug op de laatste 25 jaar, maar vooral kijken we vooruit, want daar ligt onze toekomst. Zo’n lang bestaan geeft wel aan dat je het als bedrijf serieus hebt gedaan en doet.”

DRIEHOEK

In die laatste 25 jaar is het bedrijf sterk veranderd. Van een bedrijf dat zich voornamelijk op de teelt en export van bloembollen richtte, is het een onderneming geworden waarin de veredeling en vermeerdering van siergewassen centraal staat. De basis hiervoor werd al in de jaren zestig gelegd, aldus Arie Veldhuyzen van Zanten. “Mijn vader Kees Veldhuyzen van Zanten kwam het gewas chrysanten in de jaren zestig tegen in de Verenigde Staten. Hij bracht het in het bedrijf in. Hij zag toen al dat de marges op bloembollen onder druk kwamen te staan. Natuurlijk was er veel discussie binnen het bedrijf over wel of geen chrysanten, maar we kunnen nu vaststellen dat het een heel goede zet is geweest. Daar ligt in feite het begin van de verandering richting het huidige Royal Van Zanten.” De bloembollen zijn ech-

ter allerm minst uit het bedrijf verdwenen. “Ze vormen nog steeds een belangrijke pijler binnen ons bedrijf. Qua omzet zorgen bloembollen ongeveer voor de helft ervan. Daarbinnen is de lelie weer de meest belangrijke, omdat dat gewas nu eenmaal een hogere handelswaarde heeft. Maar ook de tulp doet het goed. We hebben nog steeds een flinke broeiershandel in binnen- en buitenland.” Naast chrysant is er door de jaren heen een groeiend aantal nieuwe siergewassen bijgekomen. Zoals bijvoorbeeld Alstroemeria, Aster, Celosia, Freesia, Statice en sinds vorig jaar ook Bouvardia. Voor deze variatie aan gewassen heeft Royal Van Zanten drie divisies opgezet: Van Zanten Plants in Rijsenhout, Van Zanten Cuttings in Valkenburg (Z-H) en Van Zanten Flowerbulbs in Hillegom, waar de oorsprong van het hele bedrijf ligt. De drie bedrijven liggen in een driehoek, op een korte afstand van elkaar.

.....

‘Ons standpunt is dat we zelfstandig moeten kunnen groeien, en dat niet uitsluitend moeten realiseren door overnames’

.....

In Rijsenhout is ook het hoofdkantoor gevestigd. Arie Veldhuyzen van Zanten is algemeen directeur en wordt onder meer bijgestaan door de directeuren van de drie divisies. Aanvankelijk koos hij voor een baan buiten de sierteelt. Tot tien jaar geleden. “Ik ben toen benaderd of ik deze functie op mij wilde nemen. Als zoon van Kees Veldhuyzen van Zanten kende ik het bedrijf wel, maar niet heel goed. Het is altijd een familiebedrijf geweest, en dat is het nu nog.

De aandelen zijn in handen van zeventig familieleden, die een keer per jaar bijeenkomen. Zij worden vertegenwoordigd door een stichtingsbestuur, waarin drie familieleden zitting hebben, evenals een lid van de raad van commissarissen en een onafhankelijke voorzitter. In het bedrijf ben ik momenteel de enige telg uit de familie Veldhuyzen van Zanten.”

VEREDELING

Sinds zijn komst is de nadruk steeds meer op veredeling komen te liggen. “We zijn actief in twaalf gewassen, en in al die gewassen willen we tot de top behoren of die kunnen bereiken. Dat is ons uitgangspunt. En soms moet je dan vaststellen dat een gewas niet bij je past. Elk gewas dat we voeren wordt regelmatig kritisch bekeken. Zo hebben we afscheid genomen van gerbera, omdat we daar te veel in moesten investeren om het gewenste niveau te behalen.” In principe richt Royal Van Zanten zich vooral op de veredeling. Uitzondering is onder meer de lelie. “Die telen we ook zelf. En we verhandelen niet alleen onze eigen lelierassen, maar ook andere, vrije rassen. Dat doen we bij chrysant juist weer niet. Daar verkopen we alleen onze eigen rassen. In de wereld van de groente- en bloemzaden is dat ook heel gebruikelijk.” Wat de lelie betreft ziet hij nog voldoende mogelijkheden voor verbetering en vernieuwing. “Goed beschouwd is de lelie een relatief nieuw gewas, waarvan het optimum nog lang niet is bereikt. Ik begon in 2002 en ging in het voorjaar kijken bij onze lelieveredelaar Piet de Vries in Wouwe Plantage, wat veel indruk maakte. Nu kunnen we stellen dat geen gewas zo snel is geëvolueerd als de lelie. Er is echt al heel veel gebeurd, en het einde is nog niet in zicht. De komende paar jaar verwachten we met een aantal vernieuwende lelierassen op de markt te komen. Omdat we ons meer zijn gaan richten op veredeling zien we onszelf ook meer als een veredelingsbedrijf voor de sierteelt. Daar verdienen we ons geld mee. Het aantal gewassen dat we hebben maakt het ook mogelijk te investeren in een goede researchafdeling. Het zou ook nog wel wat breder kunnen, zodat deze afdeling nog optimaler kan worden ingezet.” Toch is Royal Van Zanten niet permanent op zoek naar nieuwe gewassen. “Ons standpunt is dat we zelfstandig moeten kunnen groeien, en dat niet alleen moeten realiseren door overnames. Autonome groei is krachtiger. Wel hebben we recent bouvardia opgenomen in ons pakket. Dat gewas past in onze visie. Er is nog veel aan dat gewas te verbeteren, en wij denken daaraan een bijdrage te kunnen leveren.”

innen Royal Van Zanten'

Arie Veldhuyzen van Zanten: 'Ons doel is om een heel goed veredelingsbedrijf voor de sierteelt te zijn en te blijven, en vooral autonome groei door te maken'

TOPSECTOREN

Als veredelingsbedrijf is Royal Van Zanten gebaat bij een goed ondernemersklimaat. Dat biedt Nederland beslist, vindt Veldhuyzen van Zanten. "Wat bijvoorbeeld essentieel is, is de aanwezigheid van een aantal goede universiteiten in ons land. Die maken het interessant om in Nederland te blijven. Er is naast een serieuze afzetmarkt ook een goede kennisinfrastructuur aanwezig. Ik hoop dat de regering dat ook beseft. In ieder geval helpt de opzet van het nieuwe topsectorenbeleid voor de tuinbouw. Het is te hopen dat het Topinstituut Groene Genetica blijvend zal worden ondersteund. Wij nemen deel aan dit initiatief, in een aantal

projecten. Het goede hiervan is dat het initiatief bij de ondernemer ligt, en dat er met een relatief beperkt budget veel bereikt kan worden. Hopelijk zullen meer van dit soort initiatieven volgen." Wat nog wel wat beter kan, is de belangstelling van studenten voor de tuinbouw. "Een universiteit kan alleen ondersteunend zijn voor ons als er voldoende tuinbouwstudenten worden aangetrokken, vooral in de plantenveredeling. Dat is nodig om voorop te kunnen blijven lopen in de kennisontwikkeling." Kijkend naar de toekomst ziet Veldhuyzen van Zanten in China een bedreiging, zij het met een kanttekening. "Op dit moment is China voor ons een lastig land, vooral omdat ze het kwekers-

recht niet respecteren. Als er in China een professionele veredeling op gang komt, dan gaat het de goede kant op, want dan moeten ze zelf kwekersrechtbescherming gaan regelen. Dat is dan ook weer in het belang van onze sierteelt." Het doel van het eigen bedrijf in de toekomst is voor Arie Veldhuyzen van Zanten helder: "Ons doel is om een heel goed veredelingsbedrijf voor de sierteelt te zijn en te blijven, en vooral autonome groei door te maken. We werken daarbij met een langetermijnvisie, want dat is iets waar de sector om vraagt. Haastige speed is zelden goed, en dat geldt zeker in dit vak."